

No. 161.

Cena prenumeraty:

w Łodzi
Kwartalnie Mk. 315.
Miesięcznie „ 105.
za roznoszenie
15 mk. miesięcznie.
Z przes. poczt.
Kwartalnie Mk. 390
Miesięcznie „ 130.
poza Łodzią egz. 5,50
w Ameryce
1/2 dolara miesięcznie

Konto Pocztowej Kasy
Oszczędności 60,594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

**BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgoda i pracą!**

KALENDARZYK

Niedz Bonifacego B
Poniedz Noberta
W Roberta Op
S Maksyma B
C Pryma i Felie
P Małgorzaty
S Barnaby Ap

REDAKCJA

w ŁODZI
Al, Kościuszki № 41
TELEFON 28,

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Wtorek dnia 14 czerwca 1921 roku.

Z Warszawy ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska Jasna. 10.

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofert administracja nie odpowiada.
Ogłoszenia do numerów następnego dnia są przyjmowane do godziny 5-wieczór.
po godzinie 5-jej do ceny zasadniczej dolicza się 50%.

Sensacja!

Niezwykłe
arcydzieło
filmowe!

Sensacja!

Niezwykłe
arcydzieło
filmowe!

KSIĄŻE I ŻEBRAK

Wielki dramat w 8-ju aktach (z prologiem) z życia i dziejów dworu angielskiego według znanej powieści MARKA TWAINA z prześlicznym 10-cio letnim chłopcem TYTUSEM ŁUBINSKIM w rolach tytułowych.

Osoby: Król Anglii, Jerzy książę Walji, następca tronu, Bob Duffin, biedny chłopiec, Diak Duffin, włościęga ojciec Boba, Artur Blackville, rycerz Francis Blackville, jego brat lady Anna, naręczona Artura, Lord—Major Londynu Książę Devonschire, Księżniczka Mary, Księżniczka Elzbieta, Izabella, następczyni tronu hiszpańskiego Arcybiskup Gatenburg.

„Książę i Zebrek”, Kto nie zna tej niesłychanej w artystycznym ujęciu i prawdziwie życiowej powieści angielskiego pisarza? Wszak wszyscyśmy ją czytali — wszak obiegła ona cały świat, na wszystkie tłumaczona języki. Tak jest to dzieło wielkie, jasne i szlachetne, a zaprawa satyry jaką posiada, czyni je ponętniejszym. Pozatem typy, jakie tam spotykamy są wiekiste, ogólnoludzkie, a przeto „Książę i Zebrek” nieutraci swej wartości nigdy.

Dzisiaj mamy przed sobą dzieło MARKA TWAINA w filmie przedziwne przygody życiowe następcy tronu angielskiego i biednego włościęgi BOBA DUFFINA przesuwają się przed oczyma naszymi zakłete w czarowne obrazy znakomitego — zaprawdę — obrazu świetnego. Już nie potrzebujemy odtwarzać sobie w wyobraźni tych wszystkich dziwnych, a ręką Opatrzności kierowanych przejść Księcia Krwi i żebraka jednocześnie.

Widzimy wszystko — od narodzin obu począwszy, a prześliczny 10-cio letni Tytus Łubiński, który gra sam rolę i Jerzego księcia Walji, następcy tronu angielskiego i biednego włościęgi Boba Duffina oddaj z maestrją niezrównaną e rażące sprzeczności stanowisk społecznych obu dzieciaków. TYTUS ŁUBINSKI to skończony artysta. Niepodobne oddać w słowach gry jego — trzeba ją koniecznie zobaczyć. Podobnie, jak książka, film zaczyna się samych urodzin obu bohaterów

2080—D—1

Nasza niepopularność zagranicą.

Ze jesteśmy niepopularni o tem wiemy z różnych źródeł! Niema zdaje się człowieka, przybywającego z Zachodu, któryby tego faktu nie stwierdził i to niezależnie od tego, skąd przybywa. A więc pisze „Głos Narodu” tak, ryczałtem wszędzie jesteśmy niepopularni? — zapytują się niedowierzający. — Niestety, tak. — Zarówno wśród wrogów, jak wśród nielicznych przyjaciół.

Czemu? P. Kucharzewski szeroko o tem pisał — namalował ponury obraz naszego położenia międzynarodowego, wynikający jako by z naszej jedynie niezaradności, z błędów dyplomacji, z anachronistycznego pojmowania zadań polityki, dopełnił jednego więcej samobiczowania, w którym się tak lubujemy i które nam tyle sił i otuchy do życia dodaje, ale trudno przeczekać, by p. Kucharzewski wniknął w istotę przyczyny z tą trafnością, jaka cechować winna byłego polskiego premiera.

Powstaliśmy kosztem mocarstw ościennych, wyrosliśmy pośród gruzów na podobieństwo upiora i staliśmy się wadą — dla jednych, zawadą niedostateczną dla drugich. — Ci, którzy nas niedoceniali — poczuli w nas przeszkodę, której bagatelizować nie należy. — Ci zaś, co pokładali w nas wielkie nadzieje — jak święty Tomasz zwątpili i w zwątpieniu ciągle jeszcze trwają.

Nie trzeba wiary w nadziemskie siły, ale trzeba nieco wiary w samego siebie, więcej zimnej krwi i spostrzegawczości — a mniej poddawania się impresjom, a przekonamy się prędko, że fatalne nasze położenie między narodowe i ta niepopularność, jaka się tam cieszy, są prostym i logicznym wynikiem nieuregulowania granic Polski na kongresie paryskim. To nieuregulowanie uczyniło nas państwem, co do istnienia którego, że tak powiem, decyzyja jeszcze nie zapadła. — Pozostawiono nas w zawieszaniu, pozostawiono samym sobie, jak miecz Damoklesa, zawisły nad pokojem świata.

Skołatana Europa, odrzekająca się na długie czasy zbrojnego załatwiania sporów, dojrzała w nas tych, którzy ten spokój każdej chwili zakłócić mogą.

Podczas gdy na Zachodzie poczyniono starania o przeprowadzenie życia do normy, u nas wojna trwała — i wciąż groziła rozciągnięciem się pożozi na świat cały.

I ten Zachód byłby nas do swych niezadowolonych ran przycisnął, gdybyśmy byli dla świętego spokoju wyrzekli się nie tylko obietnic — ale wspaniałomyślnie rzekli się praw do zakreszonych na kongresie określeń naszego państwowego bytu.

Dla przedstawicieli opinii całego świata państwowość przyznana narodowi polskiemu była darem.

A myślny temu „darowanemu koniowi w zęby zajrzeli”.

To nie mogło się podobać. Czyja zaś wina w tem, że się tak stało? Jeśli nasza, to sięga czasów wojny — przedkongresowych — o czem Lloyd George, wytykając nam działalność legionów, wspominał niedwuznacznie.

I ilekroć przyjdzie do zatargów między nami i Ententą zawsze nam będą wytykać to nasze pochodzenie państwa, które jak grzech pierworodny będzie ciążyć nad nami.

My — w głębi naszych sumień możemy być przeświadczeni, żeśmy państwo polskie wywalczyli, że, nawet gdyby na chwilę opuścić, że tylko je uzyskaliśmy — to w każdym razie zmyśliły ten grzech bojowym chrztem, odpierając bolszewików.

Niestety, zgola innego zdania są nasi chodni dobroczyńcy.

Według nich, w krwawej chwili, zwatpiliśmy sami w siebie i udali się pod ich obrońę, jak dzieci.

Egzamin wojskowy zdaliśmy na trójkę — egzamin z ekonomii wypadł znacznie gorzej. — Jesteśmy więc — dla tych, co patrzą na nas zdaleka i pobieżnie — a nikt nie zadaje sobie trudu patrzeć inaczej — państwem mało obiecującym.

Niedomagania nasze są stale w stanie niedobrze wróżącej gorączki — jak o tem świadczy giełdowy termometr, wskazujący coraz wyższą wartość waluty zagranicznej.

Gdybyśmy jeszcze przy tem wszystkim byli dzieckiem skromnym, układowym, zgodnym i potulnym — ale my jesteśmy krnąbrni i buńczuczni.

Są jednostki, które w tem właśnie dopatrują się cech niepospolitego, wiele obiecującego charakteru, ale ogół woli dzieci mniej kłopotliwie.

Oto czem jesteśmy dla Zachodu.

Położeniu, w jakim się znajdujemy, nie możemy winni — w każdym razie winy te, powtarzamy, nie datują się od czasu kongresu.

Inna rzecz, jak temu zaradzić, jak przystosować się do tak wyjątkowych warunków, jak wciągnąć z nich maximum korzyści.

Ani kompromisem, ani wojną, lecz jedynie pracą nad konsolidacją naszej państwowości, pracą wewnętrzną organizacyjną.

Zależało nam zawsze za dużo na tem, co o nas myśli zagranicą z próżnością, która nie uszła jej uwagi. — Starałismy się o popularność i dlatego jesteśmy niepopularni. Uwaga nasza zwracała się w stronę, gdzie nie było dla nas nic, prócz wyczekiwania (w sposób również wyczekujący). Nie odwekajmyż tej uwagi — od rzeczy stokroć ważniejszych — a zagranica prędko zdanie o nas zmieni. — Róbnym swoje, starając się wiedzieć dużo, mówić mało, a już jak najmniej wynurzać się przed obcymi. — I wiary więcej, wiary w siebie mniej ponurych obrazów, a więcej świadomości.

mu społecznego.

Powoli jednak dyplomatyczne metody Cziczera uległy zmianie formalnej i zasadniczej. Z chwilą, gdy Lenin doszedł do przeświadczenia, że rewolucja wszechświatowa musi być zasłużona i wypracowana organizacyjną pracą proletariatu innych państw i narodów, Cziczera zastosował swoją działalność dyplomatyczną do zmienionych i zrewidowanych celów. Miejsce doktrynerskiej i bombastycznej frazeologii zastąpiła konsekwentna i wyteżona i niepozbawiona dotąd sukcesu — praca w dwóch kierunkach. Rozsadzenie organów państwowo narodowych od wewnątrz, przez ciągłe podsyćanie i popieranie propagandy komunistycznej i konsekwentne zwaiczanie traktatu wersalskiego.

Dotychczasowe wyniki akcji propagandystycznej są wobec olbrzymich wkładów materialnych i technicznych stosunkowo nieznaczne. Fala ruchów komunistycznych, która zdawała się jeszcze rok temu, zachwieję podstawami istniejącego ustroju społecznego gwałtownie opada. W Niemczech komuniści znajdują się w okresie ostatecznego upadku, we Włoszech, ostatnie wybory przyniosły im dotkliwą klęskę,

a komunizm francuski zaledwie kilka miesięcy po kongresie w Tours okazuje bardzo wyraźne i silne skłonności w kierunku umiarkowanym i reformistycznym.

Dyplomacja sowiecka Cziczera może wykazać natomiast poważne rezultaty w dziedzinie walki i sabotażu traktatu wersalskiego. W tym kierunku cały wysiłek rządu bolszewickiego skierowany był przeciw brytyjskiej preponderacji w Azji. Rząd bolszewicki umiał zreczenie wyzyskać niezadowolone całego świata mahomekańskiego i rozwinął energiczną propagandę wśród Turków, Persów, Afganów, Hindusów. Działalność bolszewików rozwijana pod hasłem „Azja dla Azjatów”, uderzała bezpośrednio w Anglię, a podważając jej pozycję na Wschodzie, stawiała pod znakiem zapytania cały, z takim trudem skonstruowany, wynik układów wersalskich.

Niemal równocześnie z ustąpieniem Cziczera, ogłoszona została wobec zgromadzenia Narodowego w Angerze charakterystyczna nowa ministerstwa spraw zagranicznych w nowym gabinecie Khemala Paszy. W przemówieniu tem rząd nacjonalistów tureckich oficjalnie i poraz pierwszy stwierdził istnienie ścisłego sojuszu z Rosją sowiecką, a przedstawiciele gabinetu wezwał do walki przeciw grekom i angiłkom o wyzwolenie państwa tureckiego. Echa tej mowy odbiły się głośno nad Tamizą, a wynikiem jej jest ustanowienie uctim między sprawą Górnego Śląska a zagadnieniem bliskiego Wschodu.

Dyplomacja bolszewicka nie mieszając się pozornie do aktualnych zagadnień polityki międzynarodowej, — stała się dzięki swej wytrwalej polityce wschodniej pierwszorzędnym czynnikiem międzynarodowym.

Objęcie przez Litwinowa komisarjatu dla spraw zagranicznych wskazuje na to, że rząd Lenina przygotowuje się do rozegrania walki kampanji o oficjalne uznanie Rosji przez mocarstwa europejskie. Uznanie to gotowe jest, okupić Rosja sowiecka przyjęciem carskich długów przedwojennych i zaspokojeniem francuskich pretensji. Stwierdzają to oświadczenie Krasina w Berlinie i inspirowane głosy komunistycznej prasy francuskiej.

Rosja czując się odosobnioną dąży do uregulowania swego stanowiska w państwie i podniesienia swego autorytetu wobec narodów azjatyckich. (4)

Starcie o Palestynę.

—o—

Cała ludność Palestyny — z wyjątkiem oczywiście żydów — nie przewiduje dla kraju nic dobrego z polityki, jaką uprawia tam Anglia. Świadczą o tem jednoznacznie zeznania wszystkich bezstronnych ludzi, którzy w ostatnich czasach odwiedzili Palestynę. Projekt kierujących sfer sjonistycznych, który sfery rządzące angielskie za swój także przyjęły, a polegający na osiedleniu w Palestynie 6 milionów (?) żydów w ciągu najbliższych lat pięciu — jest niewykonalny. Pomijając inne względy, trzeba wziąć na uwagę to, że aby ten projekt został zrealizowany, musiałoby się cała nieżydowska ludność z Palestyny usunąć. Potulna ludność chrześcijańska mogłaby się wyrzucić, lecz inna sprawa będzie z wyznawcami islamu. I dają oni tego już teraz dowody.

W roku bieżącym wypadło święto mahomekańskie Nebi Musa razem z paschą żydowską. Gubernator Jeruzolimy wezwał do siebie przedstawicieli mahometan i żydów, zalecając im, aby wpływali uspakajająco na swych współwyznawców. Dodać przytem trzeba, że rok temu w to samo święto przyszło do pogromu żydów w Jeruzolimie. Dla bezpieczeństwa ściągnięto do Jeruzolimy 30,000 żołnierzy angielskich.

W samym dniu uroczystości mahomekańskiej dokonano wyboru nowego muftiego, którym został, wbrew woli gubernatora angielskiego, Hai Amin effendi, skazany ubiegłego roku za udział w „pogromie” żydów, lecz później ulaskawiony. Oficjalnie witał go dla komisarz angielski, Herbert Samuel, co dla wyznawców Islamu było upokorzeniem i obrazą.

Zmiana ministra spraw zagranicznych w Sowdepji.

Coraz gorsze mamy wiadomości z Sowdepji. Te które ostatnimi czasy nadeszły potwierdzają okoliczność, że Cziczera, dotychczasowy komisarz dla spraw zagranicznych, podał się do dymisji, a spuściznę po nim objął Litwinow, jeden z najruchliwszych i niewątpliwie najzdolniejszych agentów zagranicznych rządu bolszewickiego.

Ustąpienie Cziczera nie srowadzi za sobą żadnej szczególnej przemiany ani w linii politycznej, ani w metodach działania dyplomacji sowieckiej, która poruszała się i porusza dotąd według recepty Lenina o konieczności wywołania rewolucji wszechświatowej. W pierwszych 2 latach istnienia Rosji bolszewickiej cały kontynent europejski rozbrzmiewał od rewolucyjnych not rządu moskiewskiego, a codziennie nęmał odezwy do robotników i żołnierzy wszystkich państw i narodów stwarzający nastrój zagrożenia bliskiego wybuchu ogólnego przeto-

Przy takim stanie rzeczy nie dziwnego, że w roku bieżącym przyszło do krwawych rozruchów w Jaffie dnia 1 maja. Tam — jak wiadomo — zachciało się bolszewikom żydowskim demonstrować i agitować pod znakiem czerwonego sztandaru w dzielnicach arabskich. To nie spodobało się Arabom, którzy rzucili się na żydów z kijami i kamieniami w rękę. Niedawno bowiem temu władze angielskie rozbroiły Arabów, ale żydom broń zostawiły. Mimo tego jednak żydzi nie umieli widocznie zrobić z niej użytku, bo Arabowie zabili 34 żydów, a 151 ciężko zranili. W rzeczywistości straty żydów są daleko większe. W zaburzeniach tych chrześcijanie żadnego nie wzięli udziału, tak że zginęło ich tylko dwóch i to całkiem przypadkowo.

Podróźni zapuszczać się w głąb kraju nie mogą, bo ludność miejscowa, wietrząc w każdym obcym żyda, stawia im podróży przeszkody.

Nastroj umysłów ludności mahometańskiej da się krótko scharakteryzować: nienawidzi ona żydów jeszcze silniej, niż przed wojną i tą samą nienawiścią otacza Anglików którzy ją oddają pod panowanie żydowskie. Miejscowi żydzi wiedzą o tem dobrze. To też wiejskie osady żydowskie obwarowane są prawie wszystkie wałem ochronnym z ustawionymi na nich karabinami maszynowymi, których, jako też i zwykłych karabinów, dostarczyły żydom w obfitości władze angielskie.

Jeżeli więc Anglia nie zmieni radykalnie swych planów co do Palestyny, to poleje się tam krew obficie. Arabowie zginą raczej, niż oddadzą swe siedziby znienawidzonym i pogardzonym żydom. Prasa żydowska nazywa ich za to „Polakami wschodu“ i te same żywi dla nich uczucia, co i dla rzeczywistych Polaków.

Rezolucja kongresu rosyjskiego.

PARYŻ 13 (PAT) Narodowy kongres rosyjski odbywający się w Paryżu przyjął rezolucję w sprawie metody walki przeciw bolszewikom oraz reorganizacji Rosji na podstawach powszechnego głosowania i zupełnej równości i wolności obywatelskiej i religijnej.

Bolszewicy popierają tureckich rewolucjonistów.

KONSTANTYNOPOL 13 6 (EE) Bolszewicy posłali z Rostowa nad Donem do Erywanii jako dar dla rządu czerwonych w Armenii półtora miliona rubli w złocie. (2)

KONSTANTYNOPOL 13 6 (EE) Do Anatolii przysłano z Rosji 60 skrzyń złota na ogólną sumę 28 milionów rubli.

Ponadto przysłano 8 tysięcy karabinów, 18 milionów ładunków wraz artylerię. Broń ta przeznaczona jest dla armii kemalistów. (2)

Rozstrzelanie dyrektora.

KONSTANTYNOPOL 13 6 (EE) W Sewastopolu skazany został na karę śmierci i rozstrzelany dyrektor instytutu badań fizycznych prof. Szczerbak Był on oskarżony o dawanie pomocy rannym ochotnikom rosyjskim w instytucie, w którym był kierownikiem. (2)

Słowacja będzie miała „ustawę“ autonomiczną.

PRAGA 13 (PAT) „Lidowe Nowiny“ donoszą, że poseł słowacki Uryga wypracował projekt ustawy autonomicznej dla Słowacji. Jako termin przeprowadzenia ustawy, określa projekt dzień 1 czerwca 1921 r.

Miasto bohaterkie w obronie Śląska.

LWOW 13 (PAT) Wczoraj w auli uniwersyteckiej odbył się w sprawie G. Śląska obrzymi wiec ogólnie akademicki. Wezwano rząd do stanowczego wystąpienia w obronie G. Śląska społeczeństwo zaś do poniesienia sporów partyjnych i utworzenia zwartego frontu wewnętrznego, stanowiącego silną podporę dla akcji rządu, dalej wezwano społeczeństwo do większej ofiarności na cele śląskie, wreszcie prasę polską do uświadomienia społeczeństwa o tragedji ludności górnośląskiej. (2)

OFIARY NA G. ŚLĄSK.

WARSZAWA 13 (PAT) Wedle rachunku z dnia 1 maja b.r. do polskiego Komitetu plebiscytowego w Bytomiu nadesłano jako ofiary na cele plebiscytowe G. Śląska następujące kwoty: marek polskich 4.034.244,913, marek niemieckich 1.399.843 z Ameryki dolarów 54.274 centów 34. Nadto po dzień 1 maja zgłoszone zostały lecz nie wpłynęły jeszcze ofiary w kwocie mk. polskich 2.825.272.

Propozycje Rathenaua.

PARYŻ 13 6 (EE) Na konferencji ministrów zniszczonych terenów Louchera z ministrem niemieckim Rathenauem w Wiesbaden proponuje ten ostatni Francji pomoc wykwalifikowanych robotników niemieckich. Robotnicy ci byłiby opłacani przez Niemcy, suma zaś na ten cel wydatków byłaby zaliczona na rachunek wpłat rocznych. Przyjęcie tej propozycji przez Francję jest bardzo wątpliwe.

Walka o Górny Śląsk.

Okrucieństwa Niemców.

BYTOM 12 6 (EE) Ze źródeł wiarygodnych dowiadujemy się że w Niemcy dopuszczali się w pow. Oleskim okrucieństw na Polakach mordując nawet kobiety i pastwiąc się nad nimi w wyuzdany sposób. (2)

Jak wygąda, rozwiązanie niemieckich formacji ochotniczych.

„Danzinger Arbeiter Zeitung“ donosi: wbrew rozporządzeniom rządu niemieckiego o rozwiązaniu ochotniczych formacji urzędują przeciw jeszcze ciągle przy ul. Kalkreuth nr. 18 biuro werbunkowe, rozporządzające ogromnymi środkami i przyjmujące ochotników bez żadnych przeszkód. Ochotnicy wysyłani są następnie na dworzec Frydrychowski skąd odjeżdżają do Wrocławia stamtąd udają się do Nissy, skąd odchodzą na front.

Danzinger Arb. Zeitung zamieszcza komunikat z Bawarii: Kompanja ochotników z Bawarii odeszła na front górnośląski. Dalszych ochotników, przyjmuje biuro werbunkowe w Neustadt na G. Śląsku, gdzie należy się zgłaszać. (2)

1) W wywiadzie z przedstawicielem wied. „Neue Presse“ wyraził hr. Sforza pogląd że proponowane przez Lloyd Georga rozwiązanie sprawy górnośląskiej nie daje się pogodzić z klauzulami traktatu wersalskiego. Dalej oświadczył hr. Sforza, że Briand ma swoje słuszne racje, ale z drugiej strony ściśle wykonanie co do litery odpowiednich postanowień traktatu miałyby te niedogodność, że oderwałoby małe gminy od wielkich. Ta okoliczność skłoniła hr. Sforzę do wystąpienia z własnym projektem, aby małe gminy dzieliły los wielkich gmin.

(1) Z Bukaresztu donoszą: Min. spr. zagr. Take Jonescu w interwiewie oświadczył w sprawie G—Śląska co następuje: Mam pełną nadzieję, że sprawa ta będzie rozwiązana w myśl życzeń ludności górnośląskiej. Siła Polska jest niezbędnie potrzebna dla spokoju Europy. Różnice poglądów w tym względzie między Francją a Anglią nie niepokoją mnie. Znajdą one najlepsze rozwiązanie tego problemu pokoju światowego. Przyszłość cywilizacji zależy od jedności pomiędzy zwycięzcami.

(1) W odpowiedzi na deklarację w sprawie G. Śląska Komitet wykonawczy pierwszego ogólnego zjazdu P. N. A. otrzymał następujące odpowiedzi:

Od prezesa międzynarodowej konferencji studentów Gerarda pisma donoszące o przesłaniu deklaracji polskiej wszystkim związkom narodowym studentów należących do konfederacji oraz od prezesa Narodowego związku studentów francuskich pismo na

Kochani koledzy! Na tychmiast po przeczytaniu waszej deklaracji przesłanej nam listem 18/21 nietylko przesyłamy w imieniu narodowego związku studentów francuskich w raz najzupełniejszego uznania waszego stanowiska, lecz również chcemy wam powiedzieć jak boleśnie zostaliśmy dotknięci przemową, o której wspominaliście (przemówienie Lloyd Georga w izbie gmin z dnia 13 maja 1921) oraz jak studenci francuscy podzielają wasz narodowy punkt widzenia, który wynika z poczucia sprawiedliwości i wolności, z poczucia za które padło z naszej strony półtora miliona zabitych na polach bitew. Wszelkimi możliwymi środkami jesteśmy gotowi wam dopomóc z całego serca. Z wami koledzy, podpisano Mothe.

W załączeniu do listu dołączono formularz petycji: Peticion francais, pour le respect de droits polonais en Haute Silesie rozdawaney w setkach egzemplarzy przez studentów francuskich.

Omawiając w „Tempsie“ ostatnią mowę Churchila pisze Poincare. Pragniemy po prostu równie gorąco jak on, ale nie znaczy to jeszcze aby z tego powodu stosunki pomiędzy Francją a Anglią miały być już teraz upodobnione do stosunków istniejących między Anglią, Francją z jednej strony a Niemcami z drugiej przed wojną. Churchill ujawnia niezwykły pośpiech w tem, aby już teraz stanęły Francja i Niemcy po jednej i tej samej stronie barjery. Mówiąc o sprawie G. Śląska zaznacza Poincare, że nie może być żadnego porównania pomiędzy najazdem niemieckim na Górny Śląsk dokonany przez niemieckie oddziały zbrojne, a powstaniem robotników polskich. Powstanie to, którego przyczyną są wszystkim znane nie może zmienić rezultatu plebiscytu. Nie umielibyśmy też rozczłonkować Polski w tym celu, aby dać Rzeszy niemieckiej to czego ona pragnie dla przeprowadzenia odwetu. Następnie Poincare zwraca uwagę na niebezpieczeństwo jakie groziłoby Europie już w następnym pokoleniu a może jeszcze wcześniej jeżeli lekceważąc wyniki plebiscytu pozostawi się G. Śląsk Niemcom. W dniu kiedy G. Śląsk będzie dawał Niemcom po 1.000 armat i pocisków, w dniu w którym reakcja wszechniemiecka usunie wszelkie pozory ustroju demokratycznego Francja będzie ponownie gotowa do nowego uderzenia. Jakkolwiek silną byłaby nasza przyjaźń dla Anglii jest naszym dobrem prawem pozostać tem czem jesteśmy i ubrać wiać w Polsce i na G. Śląsku własną politykę francuską.

Zaprzeczają kategorycznie pogłosce jakoby gen. Lerond miał ustąpić. (4)

(kt) Wczoraj zakończył się strajk pracowników państwowych w Rzymie.

Strajk w Bawarii przybiera niepokojące rozmiary. W Monachjum przestali pracować robotnicy gazowni, elektrowni i wodociągów.

Ponury obraz rozkładu Rosji.

W obszernym wywiadzie udzielonym londyńskiemu korespondentowi „Petit Parisien“ wyłuszczył Krasin motywy skłaniające rząd moskiewski do poszukiwania współdziałania ze strony kapitalistów zagranicznych. Przede wszystkim przynajmniej Krasin uważa za konieczne polityki sowieckiej. Prowadziliśmy powie- dział on rosyjską armię proletariacką na szanie w nadziei, że również inne armie proletariackie osiągną zwycięstwo podobne do naszego. Tymczasem obecnie uświadamia sobie Lenin, że przybył sam jeden na wysunięte pozycje i że nie może się tam już dłużej utrzymać a więc jest zmuszony do strategicznego odrotu. Lenin jest obecnie przeświadczony, że rozwój rewolucji zagranicą będzie powolny wobec czego zdecydował się na zmianę taktyki i zamiast dążyć obecnie do zmiażdżenia opozycji wewnętrznej t.j. chłopstwa rosyjskiego i opozycji zewnętrznej t.j. wielkich kapitalistów zagranicznych zdecydowa-

wał się zastosować względem nich nową taktykę. Następnie dał Krasin ponury obraz obecnej ruiny Rosji.

Brak w niej środków transportowych, środków żywności. Nastąpiło zupełne zniszczenie środków produkcji, częścią rozkradzono je częścią popsuto. Robotnicy fabryczni nie mają odpowiedniego przygotowania. Srożą się po kraju zbrojne bandy ruinujące wsie i miasta wreszcie panuje głód. Chłop rosyjski zaznaczył Krasin nie przedzie na stronie komunistów dla naszych pięknych oczu, lepszą władzą o jakiegokolwiek można pomyśleć, dlatego celu potrzebnym jest koniecznie polepszenie bytu i dostarczenie wsi rosyjskiej jak największej ilości towarów. Temu zadaniu pragnie Lenin poświęcić się obecnie i dlatego zwrócił się do kapitalistów zagranicznych proponując im, aby należycie wyzyskali naturalne bogactwa kraju.

Zaburzenia w Bawarii.

(7) Strajk generalny ogłoszony w Monachium na znak protestu przeciwko zamordowaniu Gareista objął tramwaje, przedsiębiorstwa przemysłowe i wydawnictwa dzienników. Policja zabroniła urządzania wszelkich zgromadzeń publicznych, które socjaliści i komuniści chcieli urządzać. Dziennik „Der Kampf“ skonfiskowano. „Petit Parisien“ donosi z Berlina, że Ludenburg po ostatniej rozmowie z kanclerzem Wirthem odjechał do Monachium. Zamordowanie Gareista będzie przedmiotem ważnych interpelacji.

(7) Dzienniki berlińskie donoszą o sytuacji w Bawarii, że strajk generalny rozszerza się. Dzienniki pravicowe piszą o nie udaniu się strajku. „Freiheit“ donosi, że kolejarze porozumiewali się z komitetem strajkowym, aby w poniedziałek rozpocząć strajk kolejowy w całej Bawarii.

(kt.) Wbrew zakazowi w Monachium zebrano się w niedzielę po południu około 3,000 osób w parku Wystawowym, zebranie zdołała policja rozproszyć bez większych zająć. Park zamknięto.

Biurokratyczne manowce.

W ostatnich dniach byliśmy świadkami nowej fali zamieszek banknotowych, polegających na nieprzyjmowaniu do obiegu banknotów nadniszczonych.

Znamy aż nadto dobrze stan banknotów naszej kasy pożyczkowej, i każdy wie, że jest on nieszczęśliwy. Powodem tego złego stanu banknotów jest to, iż są one wyrobione ze zbyt nieatrważnego materiału.

Dzisiaj, kiedy obrót marki zastępuje załedwie kopiejki, banknoty do 100 marek włącznie powinny być zastąpione przez monetę brązową aluminową, niklową czy inną. Nie naszą rzeczą jest tu zagłębiać się w rozwiązanie tej kwestii, gdyż jest to kwestia specjalistów bankowców, którzy lepiej i dokładniej rzecz tę rozwiążą.

Narazie jednak należy z naciskiem zaznaczyć iż banki wiedząc z jakimi pieniędzmi mają do czynienia, nie powinny by stwarzać trudności i precedensów do ograniczenia obiegu banknotów, chociaż na rynkach wewnętrznych.

Stało się jednak inaczej. Banki, nie wiadomo w jakim celu, robią od pewnego czasu wszelkie możliwe trudności przy przyjmowaniu banknotów, a tym samym podrywają znaczenie naszych znaków płatniczych, powodując w handlu i przemyśle niepotrzebne scysy i zamieszanie.

Do tego przyczyniła się nie mało po skąd kasa pożyczkowa, gdyż dzięki biurokratycznym rozporządzeniom zamiana każdego zniszczonego banknotu zabiera zazwyczaj kilka godzin czasu, a pozatem istotnie „Polska Kasa Pożyczkowa“ stempluje nadniszczone banknoty, jako „niezdane do obiegu“.

Taka manipulacja kasy pożyczkowej jest bezprawna, gdyż każdy banknot jest wekslem

wystawionym przez państwo i nadniszczenie lub nadpsucie takiego dowodu w niczem niezmienia faktu, iż państwo jest winno okazicielowi banknotu wymienioną na nim sumę.

Po za bezprawiem, zawartym w fakcie niszczenia państwowych zobowiązań osobom prywatnym, wszelkie utrudnienie w obiegu banknotów, jako podrywające wewnętrzny kredyt państwa, musi być napiętnowane i normalny obieg banknotów doprowadzić przywrócić.

Sądymy iż polska kasa pożyczkowa, zarówno w dobrze pojętym interesie państwa, jak i własnym zawróci z biurokratycznych niemieckich manowców kiedy za ruble „z dziurką“, płacono połowę ceny giełdowej i jaknajrychlej wróci do ogólnie przyjętych norm, „obowiązujących każdy solidny bank.“

W tej mierze otrzymaliśmy ze sfer przemysłowych naszego miasta list, który drukujemy poniżej.

Szanowny Panie Redaktorze!

W uzupełnieniu notatki, zamieszczonej w dzisiejszym numerze „Rozwoju“ pod tytułem „Fałszywe pogłoski“ upraszam o przyjęcie do wiadomości poniższego wyjaśnienia w obronie tych, którzy banknotów sklejonych nie chcą przyjmować.

Od niespełna 4 tygodni banki tułsze po między innymi jedną z największych instytucji bankowych (Bank Handlowy Łódzki) odmawia przyjęcia banknotów sklejonych; samo przez się zrozumiałem, że w następstwie firmy przemysłowe, nie przyjmowały takich banknotów, tłumacząc się tem że banki od nich zniszczonych pieniędzy nie przyjmują.

Prawdą jest, że Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa banknoty takie wymieniała, jednakowoż często również ostemplowała, twierdząc, że poszczególne części skleione są z różnych serji, na czym nawet najwyraźniejszy znawca poznać się nie może. Niepożądane w naszych stosunkach kwestionowanie przez banki dobroci banknotów wywołało panikę, nie można zaś poją-

dzić nikogo o spekulacje, a całą winę ponoszą banki prywatne. Państwowe kasy nie miały się przyczynić do takiego stanu, gdyż niemożliwie długa manipulacja, wymagająca dużo dziś tak drogiego czasu, utrudnia ludziom zamianę zniszczonych znaków płatniczych. (2)

Bunty w Afryce.

Paryż 12 (PAT) Hav. Do „Temosa“ do-roszą z Madrytu o zajęciu Montabony przez hiszpanów. Wojska złożone z krajowców wpuściły się i po zastrzeleniu oficerów opuściły pozycje. Wskutek tego inne marokańskie oddziały powstańców zdobyły z powrotem utracone pozycje zabierając 4 armaty i wielką zdobycz wojenną. (4)

WALKA Z ANARCHJĄ WE WŁOSZECH.

Według doniesień z Rzymu agitacja wśród urzędników państwowych zmniejsza się a to z powodu wrogiego stanowiska ludności i energicznych zarządzeń rządu. Agitacja ogranicza się obecnie tylko do prowincji Przeszło 4.000 urzędników zawieszono w czynnościach, 495 urlopowano a 13 wydalono.

Głód w Kijowie.

Ukr. biuro pras. donosi, że w Kijowie panuje straszliwa klęska głodu. Ludność wymiera masowo. W jednym tylko dniu pogrzebano 2000 ludzi zmarłych głodową śmiercią.

Celem walki z klęską i położenia tamy katastrofie została utworzona nadzwyczajna komisja, która zwróciła się do chłopów gubernji kijowskiej z odezwą, wzywającą w imię uczuć humanitarnych do dostawienia miastu żywności i ratowania ginących.

Przykład wyborczy dla naszych urojeń socjalistycznych.

CIEŻKIE PRZESILENIE W ANGLJI.

„Daily Chronicle“ podnosi, że przemysł i handel angielski przeżywają naicieższy kryzys od szeregu lat. Straty handlu angielskiego wynoszą setki miliardów funtów szterlingów. Liczba strajkujących robotników wynosi obecnie 4 miliony.

KRONIKA.

—Zjazd inspektorów szkolnych województwa łódzkiego.

a) Odbył się zjazd inspektorów szkolnych z całego województwa łódzkiego, pod przewodnictwem inspektora szkolnego m. Łódzi Ignacego Grabińskiego.

Jako przedstawiciel ministerstwa W.R.O.P. brał udział wizytator z Warszawy p. Józef Stypiński.

Przedmiotem konferencji zjazdu były sprawy ściśle zawodowe jako to: prowadzenie finansów inspektoratu szkolnego, stosunek inspektorów szkolnych do władz samorządowych, sprawy bieżące i organizacyjne związku, nadto referat inspektora Kamińskiego na temat „Myśl o szkole t.j., jaka szkoła jest a jaka być powinna.“

Odnosnie do spraw finansowych zjazd uchwalił zwrócić się z gorącą prośbą do ministerstwa W.R.O.P. celem podjęcia w ministerstwie skarbu kroków, zmierzających do zwolnienia inspektorów szkolnych od prowadzenia finansów i umożliwienia im poświęcenia się pracy ściśle zawodowej pedagogicznej.

Dzisiejszy stan rzeczy nakładający na inspektora obowiązek wyliczania się przed izbą kontroli państwa z sum od 2-ech do 5 milionów marek miesięcznie bezwzględnie uniemożliwia im zajęcie się pracą wychowawczą w szkołach powszechnych.

Co się tyczy stosunku inspektorów szkolnych do władz samorządowych, to inspektorzy szkolni zobrazowali obecnie panującą sytuację, uzalając się na złe zrozumienie rozwoju szkolnictwa ze strony starostw i podwład-

dnym im urzędów samorządowych a jednocześnie na cele prywatne i osobiste potrzeby starostw względnie wójtów, sołtysów i innych funkcjonariuszy samorządowych — pieniądze jest dosyć.

Zjazd uznał za wskazane aby przesać to do wiadomości Sejmu.

Referat inspektora Kamińskiego na temat „Myśl o szkole“ był nadzwyczaj interesujący, wprowadzając inspektorów szkolnych w nowy przyszły idealny świat, gdzie nauka w szkołach nie będzie tak abstrakcyjna jak dzisiaj, tak martwa i szablonowa, a będzie to szkoła pracy twórczej i żywej.

Inspektor Kamiński przedstawił że niemal wszystkie przedmioty wykładowe w szkołach powszechnych należy opierać na poglądzie czynnym, polegającym na posługiwaniu się wszystkimi zwykłymi, a w szczególności dotykami. Nie tak jak dzisiaj gdzie ten popęd jest biernym, gdzie dziecko patrząc na przedmiot wielu rzeczy nie widzi, lub słuchając mo- wy nie słyszy.

— Żądania pracowników miejskich.

a) Pracownicy miejscy wystąpili do magistratu z żądaniem zrównania płac pracowników komunalnych łódzkich z płacami pracowników komunalnych m. Warszawy. Nadmienić należy, że podwyższanie ewentualnie obniżanie płac w magistracie m. Warszawy uzależnione jest od orzeczenia kom. statystycznej dla badania kosztów utrzymania. (3)

— Vice — konsul Teepe w Łodzi.

a) Honorowym Vice konsulem holenderskim w Łodzi na okręg województwa łódzkiego mianowany został p. I. H. B. Teepe. W związku z tem województwo łódzkie wydało odnośne zarządzenia, aby władze użyły mu w razie potrzeby wszelkiej należytej pomocy przy wykonywaniu jego obowiązków. (3)

— Łatwiejsze nabywanie soli.

a) Chcąc umożliwić konsumentom łatwiejsze nabywanie soli, ministerstwo aprowizacji czasowo zniosło ograniczenie norm spożycia i zezwoliło istniejącym hurtownikom na nabywanie i sprzedaż soli w ilościach dowolnych. Tym czasem w wielu powiatach władze miejscowe nie zezwalają na rozsprzedanie posiadanych zapasów, wobec czego nowe zamówienia na sól nie mogą być uskutecznione, gdyż wydany na zakup soli kapitał przez czas dłuższy pozostaje bez ruchu.

Wobec tego państwowy urząd zakupu artykułów pierwszej potrzeby polecił starostom woj. łódzkiego natychmiastowe wprowadzenie w życie przepisów ministerstwa aprowizacji dotyczącego nabywania soli, ponieważ obecna sytuacja pozwala na zaspokojenie wszelkich zapotrzebowań rynku wewnętrznego. Czyby nie lepiej zamiast tych wszystkich szkodliwych i czas zabierających manipulacji, zaprowadzić wolny handel? (3)

— Opłaty ładunków kolejowych w Zgierzu.

a) Wprowadzone zostały opłaty od ładunków kolejowych wyładowanych i załadowanych na stacji kolejowej w Zgierzu. Podatek ten użyty będzie wyłącznie na konferencje banków miejskich. Opłata wynosi od wszystkich przesyłek kolejowych pospieszonych i zwyczajnych mk. 10 od 100 kg. Opłata oblicza się przy drobnych przesyłkach od każdego 10 kg. przy- czym niepełne dziesiątki kilogramów liczy się za pełne, przy ładunkach pół i całowagonowych zaczęte 100 kg, liczy się za 100 kg. Najniższa kwota opłaty wynosi mk. 1. (3)

— Strajk trwa dalej.

a) Wczoraj do fabr. Heinzla i Kunitzera w Wi- dzewie przybyła gromada robotników oświadczając, iż gotowi przystąpić do pracy. Administracja fabryczna zakomunikowała im, że fabryka może być puszczona w ruch o ile: 1) robotnicy przeproszą dyrektorów, inż. Grossa i Bosa za do uszczerzenie się gwałtu; 2) nadto złożą pisemne przyrzeczenie, iż w przyszłości tego rodzaju gwałty i ekscesy miejsca mieć nie będą.

Ponieważ robotnicy, działający pod wpływem agitatorów żądają tych spełnić nie chcą

fabryka nadal jest zamknięta

Strajk trwa dalej. Przed murami fabryki, strzeżonej przez policjantów, stali przez cały dzień robotnicy, zachowując się jednak spokojnie. (2)

— Strajk kucharzy i kelnerów.

a) W niedzielę ubiegłą skutkiem wybuchu strajku kucharzy i kelnerów, wszystkie zakłady restauracyjne, jadalnie i mleczarnie, korzystające z ich usług, zostały zamknięte, pozbawiając stałych swych konsumentów pożywienia.

Strajk kucharzy i kelnerów wywołany został nieprzyjęciem przez właścicieli wspomnianych zakładów postawionych przez związek kucharzy i kelnerów żądań.

Zaznaczyć należy że dotychczas kucharze pobierają od 14,000 do 18,000 marek miesięcznie i całkowite utrzymanie; kelnerzy zaś otrzymują 10 proc. od obrotu brutto, co stanowi od 30 do 60,000 marek miesięcznie nadto całkowite utrzymanie.

Niezadowoleni z dotychczasowych zarobków, kucharze zażądali aby najmniejsza pensja wynosiła 18,400 mk. miesięcznie i całkowite utrzymanie nie wyłączając nawet dni wychodnych nadto co pół roku urlop płatny, wreszcie wypłacanie co cznie gratyfikacji w stosunku podobnej, jednomiesięcznej pensji. Stawiają przytem za warunek aby wypowiedzenie posady miało miejsce na trzy miesiące naprzód.

Związek, zaś kelnerów postawił następujące żądania: 1) oprócz pobieranych 10 proc. od obrotu brutto wypłacanie co cznie gratyfikacji w stosunku połowy zarobku jaki wypadnie w ostatnim miesiącu roku tj. grudniu (kiedy największa frekwencja w restauracjach) 2) sprzedawania im wszelkich artykułów spożywczych dla własnego użytku o 50 proc. taniej; 3) 3-ch miesięcznego wypowiedzenia w razie wypowiedzenia zajęcia; zrzeczenia wszelkiej odpowiedzialności za nieuregulowanie rachunku przez konsumenta. Prócz tego związek żąda aby chłopcy będący na usługach kelnerów (picolo) pobierali pensje po 8000 mk. miesięcznie.

Z powodu strajka odbyło się wczoraj zebranie właścicieli restauracji i jadalni a następnie komisji rozjemniczej na którym postawiono kategorycznie żądania powyższe odrzuć jako niezastępowalne na uwzględnienie.

Właściciele restauracji, jadalni i mleczarnie uchwalili zaangażować kucharki i kelnerki, ustanawiając odpowiednie dla poszczególnego personelu wynagrodzenie i wszystkie zakłady otworzyć we środę rano. (2)

— Przymusowy zapis dzieci do szkół.

a) Władze szkolne m. Łodzi wydały w tych dniach obwieszczenie przypominające rodzicom o obowiązkach jakich względem dzieci swoich dopełnić powinni jeszcze w ciągu miesiący letnich. Komisja powszechnego nauczania bowiem wprowadza w nadchodzącym roku szkolnym t. j. od września przymusowy zapis dziatwy na naukę do szkół powszechnych. Zapisowi temu podlegać będą wszystkie dzieci urodzone w r. 1914 iakoteż dzieci urodzone w 1913 które nie uczęszczały wcale na naukę, albo też uczęszczały lecz do szkół nie czyniących żadną obowiązkowi szkolnemu tj. o programie niższym od szkół powszechnych.

Jeżeli zatem rodzice tych dzieci pragną uwolnić je od przymusowego zapisu, w celu posyłania do szkół prywatnych, państwowych, lecz nie publicznych powszechnych, powinni zawnazu udać się do komisji powszechnego nauczania i poczynić tam odpowiednie zastrzeżenia.

Informacji tej udzielamy szanownym naszym czytelnikom, aby uchronić ich od konsekwencji przymusowego zapisu dzieci i oszczędzić mogących wynikać siad dla nich przykrości.

Biura komisji powszechnego nauczania Piarowicza 5) przyjmują interesantów w tych sprawach codziennie od g. 8-ej rano do 1-ej po południu. (2)

—Saloniki wagonowe.

W skład taboru kolei państwowej wchodzi 98 wozów salonowych. W rozporządzeniu Ministerstwa kolei znajduje się 38, Dyrekcji radomskiej 13, warszawskiej i wileńskiej

po 11, lwowskiej 6, stanisławowskiej 5, poznańskiej, gdańskiej i krakowskiej po 4.

Z salonek korzysta szczupła liczba dygnitarzy i półdygnitarzy.

Komunikat.

„Pocztowa kasa oszczędności przy wpisywaniu na odnośne konta czekowe kwot zainkasowanych przekazów pocztowych pobiera od 1 czerwca r. b. prowizję w wysokości 50 fen. do każdego przekazu, zamiast dotychczasowej opłaty 10 fen. 2034—1 (4)

Atrakcja teatrzyków paryskich.

Głównym motywem licznych teatrzyków paryskich staje się coraz bardziej naga kobie- ta.

Mimo zapowiedzi przez rząd represji i protestów ludzi, którym w teatrze chodzi o sztukę, a nie o zaspokojenie żądzy upodobania, „gmachy“ drugorzędny i „teatrzy“ paryskie doszły już w ubiorach do takiej ostatecznej ekonomii, przy której sama materia, nie odgrywa roli.

Oczywiście, iż i panowie w przyszłości się wszystkie tego rodzaju teatry, otrzymała frekwencja.

KU-KLUX-KLAN POJAWIA SIĘ ZNO- WU W TEXAS.

Około 500 murzynów należących do organizacji Ku-Klux-Klan odzianych w białe noszące białe maski przybyło do Brenham w Texas paradowało po ulicach miasta Brenham.

Rycerze przybyli specjalnym pociągiem z Houston.

Poprzedzani przez wodza na koniu „rycerze“, przemaszzerowali milczaco po parku Firemens, gdzie tłumy ludzi obchodzący doroczne święto majowe.

Na czele pochodu niesiono wielką flagę amerykańską i płomienny krzyż Ku-Klux-Klana. Oprócz sztandarów niesiono napisy takie, jak następują:

„Nasi ojcowie byli tu w roku 1861; ich chłopcy są tu w roku 1921; „Posłuszni prawu murzyni nie potrzebują się niczego obawiać“ „Czystość naszych kobiet jest dumą amerykańskiej męskości“ i „Mówcie po angielsku na ulicach Brenham“.

Po ukończeniu demonstracji pomaszzerowali z powrotem do specjalnego pociągu odjechali.

Sokrates i niewolnik.

Pewnego dnia Sokrates tak pięknie mówił o mądrości i cnocie, że marmurowa Wenus rozplakała się, a sżiżowy Jowisz zszedł z tronu i stanął między słuchaczami.

Ale Sokratesa mało wzruszyły uwielbienia ludzkie i podziw bogów. Spęstrzegł on gromadę niewolników przynoszących kamienie i zbliżywszy się, zapytał najsędziwszego:

— Słyszałeś, co mówiłem?

Owszem, słyszałem, o ile nie przeszkadza mi bat naszego dozorca.

— I wiesz, co to jest mądrość?

Niewolnik zamyślił się i odparł: Najmądrzejszym byłby człowiek, który umiałby podnieść ten oto łańcuch gór marmurowych, aż do nieba.

— Prawda — odrzekł Sokrates — człowiek taki byłby wielkim medrcem i potężnym.

A który według ciebie, byłby najmądrzejszym?

— Najmądrzejszym — szepną niewolnik — byłby ten, kto pasmo gór marmurowych z nieba rzuciłby na ziemię i rozmiąłby nas wszystkich jak ropuchy; nas za naszą niedołę, a was za waszą mądrość i cnotę bezpłod- ne. (6)

Popierajcie przemysł polski.

Ofiary

Na szkołę p. Pętkowskiej i p. Macińskiej.

W dniu imienin Antoniego Rataja zamiast powinszowania złożyli wraz z imiennikiem mk. 400.

Na statwę M. B. Zwycięskiej

Z. M. z Konstantynowa mk. 290, Kazimierz Sitkowski mk. 500.

Na czerwony Krzyż.

Melida Wanda Giles mk. 200. W pierwszą bolesną rocznicę śmierci brata złożyła Ania i Luzia mk. 300. Dla uczczenia pamięci koleżanki p. Kazimierzy Olewskiej złożyli dyrektorowie Gazowni Miejskiej Nelkenbaum i Eterkuasta mk. 600.

p. Leon Kawalek złożył mk. 200 Sliwka Józef mk. 25 Adamiak Stanisław 25 jako karę razem mk. 50. (5)

Na Strzechę.

p. L. G. mk. 1000.

Na pastorał i Intułę.

Zebrane przez drużynę konduktorską nadkonduktora Karasińskiego St. Łódź Kaliska mk. 1, 113 Urząd Zgrom. Cechu Mistrzów Krawieckich za pośrednictwem starszego p. Antczakowskiego złożył mk. 3,020. Dudziński Jan mk. 100. Leon Milczarek mk. 200 na ręce ks. Rybasa złożono bezimiennie rub. 10 sreb. drob. kop. 17 miedz. 1—n grosz. m.

Na Górny Śląsk.

Józef Mikołajczyk mk. 400. Z okazji imienin kolegi Józika złożyli koledzy mk. 1500 wpłacił p. Hermut. Z okazji imienin p. Hałasówny nauczycielki w szkole pow. 37-a złożyły dzieci mk. 400. Wojskowy Szpital Ckregowy w Łodzi mk. 3000 Ferster Henryk 100 mk. Bezimiennie mk. 1000 z dnia 4 czerwca. Z okazji ślubu panny Marji Schielke z p. Cezarem

Meske zamiast kwiatów złożyli współpracownicy mk. 1000. Szkoła pow. № 163. Oddział 1-y mk 102 2-gi mk. 200 3-i 700, 4-y mk. 457 razem mk. 1, 459, Teodor Cichecki złożył jako pensję tawnikowską mk. 70 (siedemdziesiąt)

Julja Fijarska mk. 200. p. Stachura 200, Marjanostwo Morawscy zamiast kwiatów na trumnę ś. p. Emmy Rederowej mk. 400 W. Wojtecki 500.

Pani Górecka złożyła mk. 10 złote niemieckie, zamiast zwrotu za bułki paniom Z. Wolczyńskiej i H. Szatkównej mk. 500, L. Milczarek mk. 500, Kazimierz Sitkowski mk. 1000 p. Ryderski mk. 500 i na pomnik Pogonowskiego mk., 50 ks. St. Zaborowicz złożył zebrane na niesporach dn. 2 czerwca we wsi Spiciniernu mk. 600, Szkoła powszechna № 33 kl. 2-ga -a mk. 70, 3-cia-b mk. 350, 5-ta 350 mk. razem ms. 1060. Pracownicy Stacji Karolew mk. 250 Państwowe Gim. Żeńskie w Łodzi złożyło zebrane wśród uczennic mk. 2630, Komenda pol. pań. przysłała zebrane jako dobrowolne ofiary za otrzymanie różnych koncesji na prawo handlu od mieszkańców pow. Łódzkiego mk. 2,985. Zamiast kwiatów na grób ś. p. Emmy Rederowej złożyli pp. Romanostwo Morawscy mk. 500. Zamiast kwiatów na grób ś. p. Emmy Rederowej złożyła Eliza Fiszerowa mk. 200. Z okazji imienin An. Mickiewicza złożył personel na St. Łódź kal. bufetu 2-jej kl. mk. 1000 I. L. M. I K. K. N. mk. 320. Uczniowie Szkoły pow. № 35 przy ul. Miłsza 10 złożyli mk. 850. Otto Janke mk. 50. Za pozostawiony koszyk z skórą M. Ferszt zł. mk. 100. Bezimiennie mk. 100. Zamiast wieńca na grób ś. p. An. Lewandowicza złożyła żona z dziećmi mk. 100 Marta Frohnel mk. 100. Pan W. T. mk. 100 E. Kauza mk. 200 N. N mk. 1000.

Pracownicy Warsz. Samochodowych w Rokiccu złożyli mk. 14,712 (czternaście tysięcy siedemset dwanaście mk.) Sąd Pokoju w Konstantynowie złożył mk. 300 Langh Otto złożył mk. 200 Józef Gogolewski mk. 300 Wacław Kosakowski mk. 1000 Matuja Antoni jako karę mk. 100 Od pracowników magazynu 20

Kom. R. Ch. i maki mk. 1000.

Skrzynka do listów

DO REDAKCYJI ROZWOJU.

OSTROŻNIE Z FASOLĄ.

Szereg zachorowań, wywołanych przez zatrucie się kwasem cyanowodorowym, znajdującym się w niektórych gatunkach szablaku (fasoli), czyni bardzo pożądanym danie możliwości każdej gospodyni odróżnienia fasoli trującej od dobrej. O sposobie takim wypróbowanym w Państwowym zakładzie badania środków spożywczych w Łodzi zawiadamia Redakcję naszego pisma Wojewódzki Urząd Zdrowia w Łodzi.

Sposób ten polega na rozpuszczeniu szczypty zwykłej sody, używanej do prania, w nieznacznej ilości zimnej wody jedną czwartą szklanki i wrzucenia doń kilku ziarn fasoli trującej w ciągu 1 minuty zabarwia się na kolor jasno—żółty kiełek zaś fa soli jadalnej nie zmienia barwy.

Odpowiedź Redakcji.

Związek Nauczycielstwa Polskiego.

Nie możemy pomieścić ich repliki przeciwko artykule „Groźny objaw” w piśmie partyjnym N. P. R. „Praca”, gdyż zasada czołowego polemizujemy jedynie z dziennikiem o pewnym wyrobieniu kulturalnym; prośba rzeczowej polemiki z tym piśmie n zazwyczaj kończyła się komiecznym wyzwiskami z ich strony, a z naszej zadowoleniem żeśmy z całymi kośćmi wyszli z tej opresji.

Składajcie ofiary na Górny Śląsk.

Instytucja bankowa

poszukuje **współpracownika** obznajmionego z czynnościami bankowymi.

Oferty pod literami „R. M.” składać do biura ogłoszeń „P r o m i e n”, Piotrkowska 81. 2082—B—2

Leczenie chorób zębów i jamy ustnej

ul. Piotrkowska 86, dom p. Petersillego.

- Opłata podług taksy od 9 do 7 i pół wiecz. - 2071—B—7

Odciski i brodawki

radykalnie usuwa

tylko **Chodakol**

proviz ora farm. **Henr. Chodakowskiego**

w Warszawie.

Zadać wszędzie

Ogród

do wydzierżawienia; owoce, warzywa.

Wład. w admin. 2068B

Na wypłatę

Towary męskie damskiedziecinne polecają:
Ch. Markowicz i S-ka
Piotrkowska 87. podwórze 1988

Zakład powozowy

pod firmą J. JUNG i S-ka został przeniesiony z ul. Benedykta № 26, na ul. PANSKĄ 47, przy Zielonym rynku. 8159

Dr. SZUMACHER

choroby skórne i weneryczne.

godz. przyj. 5—7, w niedzielę od 11—1 po pol. BENEDYKTA № 1. 2070B

Niniejszym komunikuje Szanownym moim odbiorcom, że z dniem dzisiejszym mój agent p. Hieronim Wegner przestał w moim składzie win i wódek pracować. Zażądane upoważnienie do inkasowania moich należności i przyjmowania zamówień wydane 28 lutego br. p. Wegner nie zwrócił, wobec czego proszę uważać takowe za nie ważne.

Przedzielniana 89

Z poważaniem

A. MAKÓWKA

2087—K—1

Mleko słodkie

i kwasne oraz maślanka i masło sprzedaje najtaniej

Hurtowa - mleczarnia

Leona Miguły Cmentarna 1

Dla sklepów, taniej!!!

2089—K—2

„Bławat Łódzki”

Cegielniana 30

Najtaniejsza sprzedaż wszelkiej manufaktury. Specjalny wydział metrowej sprzedaży. 2056-K-1

GRAND-KINO

dziś premiera, po raz 1-szy w Łodzi

W POGONI ZA MILJONAMI

w 5 aktach II epizod niepospolitego dramatu sensacyjnego według
d'Annunzia, rozgrywającego się na tle cudownych widoków
Wenecji i Sycylii p. t. (P 2038)

KSIĄŻE X

W dniach 17-18 i 19 czerwca
Początek o g. 5.00, ostatniego seansu o g. 9.15

Pierwsza w Kraju Fabr. Wyrób. Lano-Kutych ERNEST ERBE

w Zawierciu (z. Piotrkowska)

SPECJALNOŚĆ:

Łączniki do rur gazowych i wodnych marki „E. E.“

oprócz łączników, wykonywamy części do maszyn różnych typów, wagonów osobowych i towarowych, hamulców Westinghousa, maszyn tkackich i przędzalniczych tramwajów, klucze zamkowe do nakrętek od 1/4 do 2" okucia do okien i drzwi, maśnice, smarownice, lewarki samochodowe, ogniwa do łańcuchów pociągowych; oraz wszelkie odlewy lano-kute żeliwne z pieców martenowskich wg. nadesłanych rysunków i modeli w stanie surowym i obrabionym. (P2013)

Adres telegr.: „ERBE - ZAWIERCIE“, Telefonu № 6

W dniu 17 czerwca
o godzinie 12-ej odbędzie się sprzedaż drogi
licytacyjnej

konie

w konnym Oddziale P.P.
Pańska № 83

2081-K-2

Dr. med. S. Orzech

powrócił,

Przyjmuje chore jak zwykle
w klinice własnej, Benedy-
kta 17, od 11-1-ej
d. W. Z. Łódź, 5. V. 1921 r.
(P 2079)

Czereśnie

codziennie świeże, detaliz-
nie i na pudy, ceny przystęp-
ne ul. Andrzeja 10

M. Tabachowicz

Za mąż wyjść lub się ożenić

można przez jedyne pismo w Polsce „FOR-
TUNA“ Redakcja Kraków Rynek gł. 11.
№ 20 jest wszędzie do nabycia i na stacjach
kolejowych. (K-2044)

Do naszego rejestru spółdzielni wniesiono:

pod №7 „Wydział Handlowy przy Cechu i Związku Majstrów pie-
karskich Chrześcijan i żydów w Łodzi, spółdzielnia z odpo-
wiedzialnością udziałami“ Siedziba spółdzielni jest Łódź, Podlesna
1. — Członkowie spółdzielni odpowiedzialni są za zobowiązania
do wysokości udziałów.

Celem spółdzielni jest dokonywanie wszelkich czynności
pośredniczych przy zakupie przedmiotów niezbędnych w gos-
podarskich potrzebach członków sprzedaż wytworów ich pracy,
oraz udzielanie wsparć swoim członkom i ich rodzinom w nie-
szczęśliwych wypadkach.

Udział członkowski wynosi 10.000 — marek płatnych przy
nabyciu praw członka. Zarząd stanowią: Kazimierz Garliński, Ma-
jer Goldberg, Luzer Fingierhut i Otto Langhoff.

a). — czas trwania spółdzielni nieograniczony b). — wszyst-
kie ogłoszenia spółdzielni, przewidziane ustawą z dnia 29 X 20
roku winny być drukowane w czasopiśmie „Rozwój“ i „Volks-
blatt“, — c) — zarząd składa się z 4 członków, korespondencję
jak również zobowiązania wekslowe, umowy, oraz zadania zwro-
tu sum z instytucji kredytowych winny być podpisane przez 2
członków zarządu. — d). — rok obrachunkowy zgodny z kalendar-
zowym. e) — specjalnych ograniczeń uprawnień zarządu
po za postanowieniem ustawy o spółdzielniach — niema: — g). —
likwidacja zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 X — 20 roku.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego
w Łodzi.

Skład skór
chromy, podeszwy
poleca firma chrześcijańska
Antoni Zelga

PIOTRKOWSKA 284
0093-B-1

Lekarz dentysta
Czesław Iwanowski

ordynuje w gabinecie leka-
rza dentysty Piotra Włodarskiego o. PIOTR
KOWSKA 113, codziennie
od godz. 4 ej do 7-ej wiecz.
(K2042)

SZKOŁA KOLEJOWA Heleny Cholewickiej

PIOTRKOWSKA 120

przysposabia starannie chłopców do szkół państwowych
i prywatnych. Zapisy między 2-gą a 4-tą. Egzamin przed
wakacyjne od 16-go czerwca. (2092-K-3)

Warszawska Dyrekcja Kolei Państwowych

ogłasza przetarg

na dostawę 100 kas ruchomych (ambulansów.)
metalowych syst. Wilhelm Klepetar.

Rysunki pomienionych kas są do obejrzenia w Sek-
cji Dostaw Wł. Zasobów, Warszawa, Al. Jerozolimskie № 17, z wyjąt. niedz. i świąt od 9 r. do 4 pp.
Zgłoszenia należy skł. w zapieczęt. kopertach z napisem:
„Zgłoszenia na dostawę kas ambulansów.“
do Wydziału Zasobów do dnia 29 czerw. r. b. włącznie
wrzucać je tam do skrzynki № 1 przy pokoju № 5.

2085-B

Zeńskie Seminarjum Nauczycielskie HELENY CHOLEWICKIEJ, Piotrkowska 120.

W roku szkolnym 1921 | 22 będą czynne kursy przygotowawcze, 1-szy i 2-gi. Informacje i zapisy między 2-gą a 4-tą.

Początek egzaminów przedwakacyjnych 16-go czerwca. 2091-B-3

„WISŁA”

Wzajemne T-wo Ogniove w Warszawie

Zarząd T-wo ma zaszczyt zawiadomić pp. Członków, że wobec niedojścia do skutku Zgromadzenia w I-szym terminie, NADZWYCZAJNE ZGROMADZENIE WALNE CZŁONKÓW odbędzie się w 2-im terminie, w dn 23 czerwca 1921 r. o godz. 6-tej po poł., w lokalu Towarzystwa w Warszawie, przy ul. Nowy-Swiat № 38, z porządkiem dziennym, ogłoszonym w № 152-im „Rozwoju”.

2090-B-1

Instrum. Muzyczne

wszelkiego rodzaju przyjmujące do reperacji, Fabryka Instrumentów

Alfreda Lessiga

Nawrot 22, także kupuje używane instrumenty.

(P 2051)

Brojne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

A!A!A! Obrączki słabne pierścionki kolczyki różne fascyni duży wybór gwarancja za złote zegary zegarki najtaniej sprzedaje Jan Placek Brzezińska 10 9842-37

A!A!A! Plac do sprzedania zaraz ul. Rokicińska 100 9-1

A!A!A! Wyprzedaż mebli o brzyzi wybór nowych i okazynych łózka metałowe meble biurowe skład mebli Piotrkowska 116 1 p. front 9-5

AA MEBLE sprzedaje Sienkiewicza 59 m. 26 of. II wejście II piętro.

A.A.A. Kupuję jutra, zakłady karakulowe, tokowe garderobę, bieliznę, dywany, meble, maszyny do szycia, placę najlepiej. Wólczajska 43, Chrzastowicz. 3572-00

A. Meble, szaty, łózka, stoły krzesła, otomany leżanki, bilard oraz inne sprzedaje Przędziński Piotrkowska 108 9-4472-6

Samochody omnibusowe Presto i Audi 15-osobowe na pneumatykach w ruchu, motory wyborowe okazynie sprzedam Podębice, Szurling 9-4724-2

Domy do sprzedania, Aleje 1-o Maja 16 Wozniak. 4-2426-0

Rowery opony kieszki do sprzedania Główna 11 w ślusarni 9-4443-4

Kupię meble garderobę bieliznę dywany placę najlepiej. Weinocich Benedykta 19 sklep 9-4451-8

Jest do sprzedania 9 placów 3 wiorsty od Łodzi Wład Szkolna 51 Wasiliewski n w cz. 9-4694-2

Szała oszklona z 24 szufiadami do sklepu spożywczego sprzedam Polyphon z 12 uszownikami 21 płyta zdatury do restauracji 1 p za jednym zakręceniem gra 14 kawałków Przejazd 46 sklep komisowy co 2 dz. 9-4751-2

Tranzaksje kupna sprzedazy domów, wili, majątków ziemskich interesów handlowych i tp przeprowadza najsolidniej Biuro Handlowe Taszycki. Łódź Piotrkowska 90 Bydgoszcz Dworcowa 15 12 14 16 18 19 6-7748-2

Posessa w Kudzie przy tramwaju do sprzedania, Budynki murowane sklep, ogród owocowy rzeka wiadomość Andrzeja 34, cukiernia z-3 pp 8-4805-3

W dniu 17 czerwca o godzinie 12-iej odbędzie się sprzedaż kóz droga licytacji w konnym oddziale P P Pańska № 88 8-4797-2

Kupię zaraz tokarnię pociągo węg długoszą od 2-ch do 3 in Ołerty w Redakcji pod FA 8-4800-3

Maszyna damska Singera do sprzedania Ogrodowa 28 sienkiewicza 14 8-4801-2

Chcę wypożyczyć 80000 na pierwszy numer hipoteki, Oferty w Rozwoju pod pożyczka 8-4807-2

Z powodu wyjazdu sprzedam dom na 2 fronty z oficyną, ogrodem oraz wolnym mieszkaniem zdatnym na sklep w dobrym punkcie. Wiadomość ul. Wązka 8 przy Rzgowskiej u gospodarza, 8-4776-2

Sklep polski do sprzedania ul. Sca Magistracka № 17 przy południowej. 8-4793-3

Do sprzedania dom drewniany 2 sklepami w tym 2 oficynami przy ul. Szczyńskiej cena 40000 mk, Wład, Piotrkowska 41 m 42 Demel, 8-4719-2

Maszyna Bergera prawie nowa do sprzedania Dzielna 16 m 7 8-4790-2

Dom do sprzedania oraz meble do nowo sprzedam tanio z powodu wyjazdu wiadomość ul. Teppera № 9 pośrednictwo wykluczone gospodarz 8-4795-1

Powóz lekki na gumowych kołach do sprzedania Alfred Sommer Gdańska № 124 8-4748-1

Jest do sprzedania domek murowany z ogródkiem nowe Chojny ul. Wesola № 59 8-4775-1

Dom dwu piętrowy rogowy przy rynku i plac z budynkiem. Razem obie posesje 8 tysięcy lokci kwadr. do sprzedania wiadomość Kilińskiego 83 w Mleczarni. 8-4788-2

Sklep dobrze prosperujący sprzedam, powód nagły wyjazd. Wiadomość Przejazd 24 m. 1 8-4799-2

Wózek dziecienny do sprzedania wiadomość Kostantynowska 144 w pralni. 9-4783-2

Sprzedaje wille od 260 tys. mk do 5 milionów Piotrkowska 287-51 w ofic. Górny Rynek 8 4415-3

Sklep rzeźn czy do sprzedania z powodu wyjazdu. Oferty do Rozwoju pod K. P. 8-4759-2

Sprzedam resorkę wóz saski, rolwagę i uprząż, wszystko w dobrym stanie wiadomość Zachodnia 22 8-4772-3

Beczka cynkowa do naty sprzedam. Wiadomość Sienkiewicza 39 filja Szaniawskiego. 8-4791-2

Dom w cenie 2 milionów mam zaraz do sprzedania pośrednictwo wykluczone ul. Katna 34 sklep spożywczy. 8-4764-3

Place dwa do sprzedania dawniej należące do Szmida, przy ul. Łagiewnickiej wiadomość Andrzeja № 60 m 7 Piłarski 8-4758-2

Sklep do sprzedania spożywczy z wygodnym mieszkaniem byle zaraz. Wiadomość w Mleczarni hurtownej ul. Cmentarna № 1 8 4762-2

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu wyjazdu Aleksandrowska 109 9-5678-2

8-mio kl. udziela korepetycji i poszukuje biurowej posady Długa 46 Kościński 9-1

Są do sprzedania pieski białe 3 mies. szpice Wład. Główna 62 dozorca wskazuje 9-4758-1

Rower z wolnym biegiem zaraz sprzedam Benedykta 41 m 11 6-4754-1

Bilard do sprzedania petersburski piramidomy, bile z kęci w dobrym stanie Wład. Łódź Pańska 37 m 10 9-4836-1

Kupię wagę dziesiętną i stołową Targowa 27 m 43 9-4755-1

Dom murowany piętrowy z ogrodem, rower w dobrym stanie sprzedam ul. Zawiszy 18 Zawadzka Bałuty 9-4756-1

Rower nowy do sprzedania Rzgowska 2 m 16 front 9-4725-1

Różne:

A.A inteligentne francuzki skromnych wymagań nauczycieli z muzyką poleca Biuro pedagogiczno-rekrecyjne Ludwińskiej Piotrkowska 109 9-4640-3

Mleka 50 litr, dobrego jest co dziennie do odstąpienia w mleczarni Sienkiewicza 23 m 28 róg Moniuszki, 8-4803-3

Dwie panie nieznanego mi nazwiska i adresu, które w czwartek 9 b m wynajęły u mnie letnie mieszkanie w Różykach, proszę o niesprowadzanie rzeczy na wieś, lecz o uprzedzenie osobiste porozumienie się ze mną E. Kuskowski. 8-4799-1

Chłopiec z wykształceniem 7-ukl. szkoły 7-mio klasowej powszechnej mający dobre świadectwo szkolne poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej Adres ul. Leszno № 30 Adam Kowalski. 8-4806-1

Człowiek starszy z żoną chce pracować poszukuje jakiegokolwiek zajęcia umie uprawiać ziemię ma kilkoletnie świadectwo, może złożyć 100000 (niema mieszkania) prosi o łaskawe oferty do Rozwoju pod „Człowiek pracy” 8-4781-2

Złaska ucz. Vikl. udziela lekcji Pomorska № 63 8-4785-1

Przybłąkał się pies czarny biały pod brzuchem i łapki białe wiadomość Przejazd 59 w sklepie, 8-4792-3

Początkujący apreter potrzebny zaraz. Oferty własnoręczne z odpisami świadectw skłaść w adm. Rozwoju pod X J Z. 8-4809-1

Potrzebna zdolna podręczna Moniuszki 2 of. II p, Kędzierzki, 8-4898-2

Potrzebny agent z kaucją Targowa 27 m 43 9-4758-1

Potrzebne panny do usługi gości cukiernia F. Ulrich Piotrkowska 142 8-4789-3

Potrzebna zdolna podręczna Wólczajska 75 m. 9 8-4757-2

Uczeń 5-ej klasy poszukuje kondycji za letnisko Pomorska 24 m. 9 8-4467-3

Potrzebny uczeń do stolarni i czeladnik Jakaba 13 8-4765-2

Uczeń klasy 6 gimnazjum filologicznego udziela matematyki w zakresie 5 klas. Oferty w Rozwoju sub. „matematyka” 8-4769-1

Inteligentna biuralistka lat średnich poszukuje umebłowanego pokoju od 1-go i pa lub 1 września. Cena bez różnicy Oferty do Rozwoju pod „Sfinks” 8-4771-1

Panienska z 3-5 klasowem wykształceniem potrzebna do apteki. Zastać godz. 2-4 Rzgowska 7 m 10 8-4786-2

Potrzebna krawcowa na wyjazd z maszyną ul. Łowicka przy Przędzińskiej № 11 m 3 8-4770-1

Ubrania i Obuwie!

Modne sezonowe męskie, damskie i dzieciinne. Kamazie męskie 2500, jakierowe 4400, damskie czarne 2500, bronzowe 4353 dzieciinne bronzowe 2000. Ubrania męskie do roboty 1173, stragardowe od 3000, kamgarowe od 12500. Spodnie 200, lepsze 675 kamgarowe sztaetzkowe 4500 Palta damskie i męskie modne kolory od 2500 do 10000, ubrania dziec. i chłopięce od 1000 Spódnice od 500. Bielizna, pończochy skarpetki i chustki. Wielki wybór modnych szewców bostonów, kamgarów, koworkotów, batystów i bławatów Polecą po cenach hurtownych chrześcijańska składnica towarów pod firmą JARMARK ŁÓDZKI Bolesław Jagoda Piotrkowska 44 9-2250-5

Chrześcijańska firma skór K Borkowskiego z Radomia chromy bardzo ładne oraz poszewiane zagraniczne poleca Antoni Lelga Piotrkowska 28-4 Górny Rynek 9-4674-1

Inteligentna panienska 3 kl. wykształcenia poszukuje jakiegokolwiek zajęcia Oferty proszę skł. do Rozwoju pod J B. 9-4506-1

Potrzebny czeladnik szewski do damskiej roboty Aleksandrowa ul. Koscielną 33 Kruzynski 9 | 4504-3

Wychowawczyni nauczycielka studja pedagogicz. lat 30, skromna zaraz obejmie posadę ewentual. biuro lub t p piękny styl literacki jęz. niem. „Ubozi kresowiec” do adm. Rozwoju 9-4521-2

Gospodyn z gotowaniem potrzebna Podębice Zakrzewski 9-4725-3

Potrzebne są kobiety do szycia bielizny Kilińskiego 143 III p. front m 11 9-4732-1

Zagubione dokumenty

Stanisława Kozłowska Stodolniana 4 zagubiła dowód osobisty w-2

Andrzejczak Władysław Zakaj na 35 zagubił kartę zwolnienia wydaną w Łodzi w-2

Stasiak Stanisław z Ozorkowa zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w Łęczycy w-2

Pleszczyński Stanisław zamieszkały w Zgierz ul. 3-go maja 36 jadąc ze Skarzynska do Zgierza zagubił portiel zawierający paszport wydany z magistratury Zgierza i różne ważne dokumenty. Upraszam łaskawego znalazcę o doreczenie dokumentów podług wskazanego adresu lub do redakcji Rozwoju za wynagrodzeniem 3 tysięcy marek 10-1

Lucja Ciuk zgubiła paszport niemiecki wydany w Lipnie 10-3

Amelja Melewer zagubiła swój tymczasowy dowód osobisty wydany w Brasie Litewskim 10-1

Habera Antonina zagubiła paszport niemiecki wydany z gminy Dmosin. 10-1

Włodarek Helena zagubiła kontrolkę żywnościową wydaną dla fabryki Heinzel i Kunder 10-1

Zagubił paszport rosyjski na imię Jana Kazek wydany w Łodzi w-3

Abram Jozek Litman zagubił kartę powołania wyd w Łasku w-5

Zagubił paszport wyd przez okupantów na imię Kazimierzy Wojciechowskiej zam przy ul. Piotrkowskiej 154 w-3

Zagubiła książka (odroczenia z roku 1902 na imię Alfreda Bajewskiego i inne dowody osobiste w-3

Aleksander Piaskota zamieszkały w Łodzi ul. Przejazd 76 zagubił paszport rosyjski i niemiecki w-3

Wanderlich Franciszka Andrzejka 6" zagubiła paszport polski wydany w Kaszczowie w-3

Zagubił paszport na imię Cecylja Haselmajer wyd w Łodzi w-3

Ignacy Andrzejczak zagubił paszport wydany w Łodzi w-3

Roman Morawski zagubił paszport tymczasowy wyd w Łodzi w-3

Tomasz Alojz zamieszkały przy ul. Brzezińskiej 10 zagubił milionówkę za nr 15274 najmniejszym numer ten unieważnia się. w-1

Stetanja wojniwiczówna ucz. I. A. klasy zagubiła matrykułę nr 19 z gimnazjum Państwowego żeńskiego ul. Sienkiewicza 35 w-3

An oni Geizler zagubił tymczasowy paszport wyd w Łodzi w-474-3

Frysztacki Zygmunt zagubił paszport polski wyd w Łodzi w-3

Kotyńia Stetan zagubił kartę bezterminowego urlopu. w-3